

รายวิชา การงานอาชีพ

รหัสวิชา ง๒๒๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง แนวคิดปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง

ครูผู้สอน ครูณภัทร กาญจนะพังคะ

ครุรัชนี อินทร์เนตร

แนวคิดปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนบอกแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้
๒. นักเรียน คิดวิเคราะห์ ตอบคำถามจากการเรียนรู้ ผ่านการ์ตูนแอนิเมชั่น “ของขวัญจากดิน”

จุดประสงค์การเรียนรู้

๓. นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สื่อสารกับเพื่อน
ในชั้นเรียนได้
๔. นักเรียนมีวินัยและมีความมุ่งมั่นในการทำงาน

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

Rethink คิดใหม่ ใช้เงินเป็น เห็นความสุข

เผยแพร่โดย : thanachartbank

เผยแพร่วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=86GzMLuPh9I&t=46s>

คำถามชวนคิด

จากเรื่องที่รับชม
นักเรียนได้สาระสำคัญ
เกี่ยวกับอะไรบ้าง?

คำถามชวนคิด

ตามความเข้าใจของนักเรียนคิดว่า

“ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

คืออะไร ?

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
- มีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยเกี่ยวกับ
แนวทางการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติ
- โดยตั้งอยู่บนรากฐานของวัฒนธรรมไทย

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางพัฒนา

- ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของ**ทางสายกลาง** และ**ความไม่ประมาท** สอดคล้องกับวิถีความเป็นอยู่ อันเรียบง่ายของคนไทย
- นำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประชาชน ทุกระดับ ทั้งระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร และระดับประเทศได้

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- โดยคำนึงถึง **ความพอประมาณ** **ความมีเหตุผล** **การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี**
- ตลอดจน **ใช้ความรู้และคุณธรรม** เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การป้องกันให้รอดพ้นจากวิกฤต และดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง ยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักการสำคัญ ดังนี้

ความพอประมาณ

ความพอดีต่อความจำเป็นและเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังกะยม และสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงถึงวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ความมีเหตุผล

การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชา หลักกฎหมาย หลักศีลธรรม จริยธรรม และหลักวัฒนธรรม คำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างถี่ถ้วนและผลที่คาดว่าจะเกิดจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

การเตรียมตัวและเตรียมใจให้พร้อมรับกับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันท่วงที

เงื่อนไข

เงื่อนไขความรู้

ความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในชั้นปฏิบัติ

เงื่อนไขคุณธรรม

มีจิตใจที่ดี เอื้ออาทร แบ่งปัน ซื่อสัตย์สุจริต ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักอดทน ขยันหมั่นเพียร เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมและมีสติในการดำเนินชีวิต

หลักการและองค์ประกอบของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สามารถกินได้สามคนเลยนะ

ความพอประมาณ

ถ้าองเท่ายังใช้ได้อยู่ จะซื้อใหม่ทำไม... ก่อนจะซื้ออะไร คิดก่อนนะ

พ่อ ที่ทำให้เราเห็นว่าโลกนี้มีแต่เรื่องมหัศจรรย์

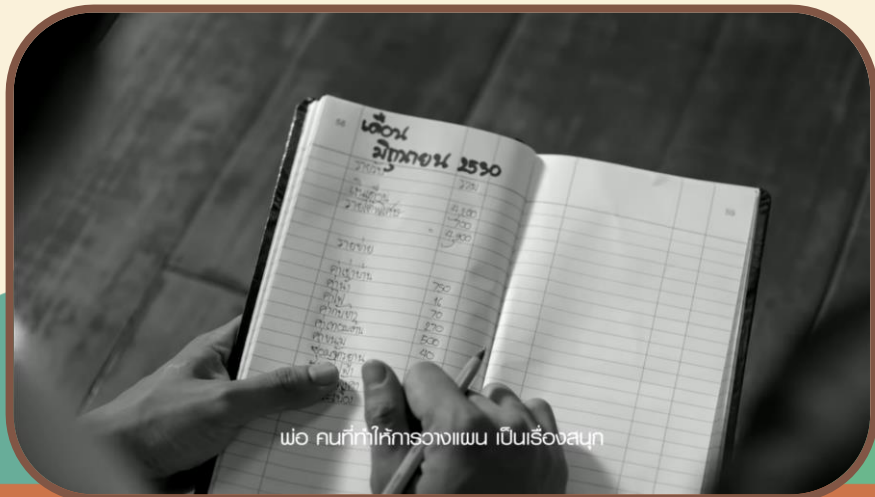

ความมีเหตุผล

มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

เงื่อนไขความรู้

เงื่อนไขคุณธรรม

ทำให้ผมรู้สึกขอบคุณในวันนี้

ไม่ต้องการด้วย...

ไต่ นิ่งที่รอคอยเลย พ่อที่ต้องเป็นห่วงของเสด็จ

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ของขวัญจากดิน | ฉบับเต็ม [HD]

เผยแพร่โดย : Mahidol Kids

เผยแพร่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=4gyETAimyTA>

กิจกรรม

บัตรกิจกรรม

๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง “รีวิวดิจิต จากการ์ตูนแอนิเมชั่น ของขวัญจากดิน”
๒. นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง “แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”
๓. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และทำใบงานที่ ๑ เรื่อง “แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”
๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป

ใบงานที่ ๑

นักเรียนตอบคำถาม

ตั้งแต่ข้อ ๙ - ๑๑

เรื่อง “รีวิวกิจ จาก
การ์ตูนแอนิเมชัน
ของขวัญจากดิน”

๗. การที่คณปูเตือนให้ขวัญข้าวไหว้พระก่อนนอน เป็นการเสริมสร้างลักษณะด้านใดที่เด่นชัดที่สุดในองค์ประกอบปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (3 ท่วง 2 เงื่อนไข)

๘. ฉากที่ขวัญข้าวตื่นจากนาฬิกาปลุก 7 โมงเช้า ได้มีโอกาสใส่บาตร และทานข้าวเข้ากับคณปู เดินไปโรงเรียนกับจอม สะท้อนถึงอะไรได้บ้าง

๙. ฉากที่คณปูขายของคิดราคาแค่ครึ่งกิโลกรัม จาก 1 กิโลกรัม และมีแถมมะละกอให้ลูกค้าที่ชอบทาน แสดงถึงอะไรได้บ้าง และลักษณะด้านใดที่เด่นชัดในองค์ประกอบปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (3 ท่วง 2 เงื่อนไข)

๑๐. สมุดบัญชีครัวเรือนของคณปู คืออะไร

๑๑. การจัดบันทึกต้นทุน รายได้ กำไร เพื่อจะได้ตรวจสอบว่ามีเงินเก็บเท่าไรแล้ว เป็นการแสดงถึงลักษณะด้านใดที่เด่นชัดที่สุดในองค์ประกอบปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (3 ท่วง 2 เงื่อนไข)

๑๒. การร่อนน้ำฝนของคณปู ใช้ทำอะไร

เหตุการณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในมิติด้านใด

ใบความรู้ ที่ ๑ เรื่อง “แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติที่ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๓๐ ปี เป็นแนวคิดที่ตั้งอยู่บนรากฐานของวัฒนธรรมไทยและทรงได้เน้นย้ำแนวทางพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวเองที่ดี ตลอดจนใช้ความรู้และคุณธรรม เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การป้องกันให้รอดพ้นจากวิกฤติ และให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

ใบความรู้ ที่ ๑ เรื่อง “แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นับเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ชีวิตดำเนินไปในทางสายกลางที่เหมาะสมสอดคล้องกับวิถีความเป็นอยู่ อันเรียบง่ายของคนไทย ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ ใช้ให้เหมาะสมกับประชาชนทุกระดับ ทั้งระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร และระดับประเทศได้ โดยมีคุณลักษณะที่สำคัญ หรือองค์ประกอบปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

ใบความรู้ ที่ ๑ เรื่อง “แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็นและเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีงาม คิดถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างถ้วนถี่ โดยคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

ใบความรู้ ที่ ๑ เรื่อง “แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่ โดยมีเงื่อนไขของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง ๒ ประการ ดังนี้

๑. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในการปฏิบัติ

๒. เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

ใบความรู้ ที่ ๑ เรื่อง “แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

ภาพ องค์ประกอบปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา : กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย

ใบความรู้ ที่ ๑ เรื่อง “แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

เศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นให้ผู้ผลิตหรือผู้บริโภค พยายามเริ่มต้นผลิตหรือบริโภค ภายใต้ขอบเขต ข้อจำกัดของรายได้ หรือทรัพยากรที่มีอยู่ไปก่อน ซึ่งก็คือ หลักในการลดการพึ่งพา เพิ่มขีดความสามารถในการควบคุมการผลิตได้ด้วยตนเอง และลดภาวะเสี่ยงจากการไม่สามารถควบคุมระบบตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เศรษฐกิจพอเพียง มิใช่หมายถึงการกระเบียดกระเสียดจนเกินสมควร หากแต่อาจพุ่มเฟือยได้เป็นครั้งคราวตามอัธยาศัย แต่คนส่วนใหญ่ของประเทศมักใช้จ่ายเกินตัวเกินฐานะที่หามาได้ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปสู่เป้าหมายของการสร้างความมั่นคงในทางเศรษฐกิจได้

ใบความรู้ ที่ ๑ เรื่อง “แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

เช่น โดยพื้นฐานแล้ว ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม เศรษฐกิจของประเทศ จึงควรเน้นที่เศรษฐกิจการเกษตร เน้นความมั่นคงทางอาหารเป็นการสร้างความมั่นคง ให้เป็นระบบเศรษฐกิจในระดับหนึ่ง จึงเป็นระบบเศรษฐกิจที่ช่วยลดความเสี่ยง หรือ ความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจในระยะยาวได้ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถประยุกต์ใช้ได้ ในทุกระดับ ทุกสาขา ทุกภาคของเศรษฐกิจ ไม่จำเป็นจะต้องจำกัดเฉพาะแต่ ภาคการเกษตร หรือภาคชนบท แม้แต่ภาคการเงิน ภาคอสังหาริมทรัพย์ และการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ โดยมีหลักการที่คล้ายคลึงกันคือ เน้นการเลือกปฏิบัติอย่าง พอประมาณ มีเหตุผล และสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ตนเองและสังคม

สรุปบทเรียน

การเดินทางสายกลาง ต้องมีความพอประมาณ
การมีเหตุผล ความรอบคอบ สร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว
ตลอดจนใช้ความรู้ด้วยความระมัดระวังและมีคุณธรรม
เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ นำไปใช้ในการดำเนิน
ชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การดำเนินชีวิตตามแนว
อง
พระราชดำริพอเพียง (๑)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง “การดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริพอเพียง (๑)”
๒. ใบงานที่ ๑ เรื่อง “การดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริพอเพียง (๑)”

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th